

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-08

Milieuraad

Nr. 588

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 september 2015

In februari heb ik, mede namens de Minister van SZW, uw Kamer geïnformeerd over de aanpak van de kosten van de REACH-verordening voor het MKB.¹ In april is de motie Remco Dijkstra c.s.² aangenomen, waarin de regering wordt verzocht om de Kamer voor oktober 2015 te informeren over de voortgang. Deze brief voldoet aan dit verzoek. In de bijlage vindt u de voortgang van alle acties³.

Het kabinet geeft prioriteit aan het terugbrengen van de kosten van REACH, zonder afbreuk te doen aan de baten voor mens en milieu. Deze baten worden geleidelijk zichtbaar. Er is informatie over meer dan 8000 stoffen, waardoor fabrikanten hun afnemers beter kunnen informeren hoe veilig kan worden gewerkt. Er zijn 163 stoffen geïdentificeerd die voor vervanging in aanmerking komen, en aan bijna 100 stoffen zijn beperkingen gesteld voor productie, import of gebruik (al dan niet in voorwerpen). Deze vervanging biedt ook kansen voor innovatieve investeringen. Samen met het bedrijfsleven worden de mogelijkheden verkend die REACH biedt voor substitutie van gevaarlijke stoffen.

Acties genoemd in de motie Remco Dijkstra c.s.

De motie-Dijkstra vraagt het kabinet drie dingen:

- de lasten als gevolg van REACH aan de kaak te stellen in Europees verband en voorstellen te doen om deze lasten te minderen;
- een plan van aanpak te realiseren waarbij digitalisering en betrokkenheid van het Ministerie van SZW met stroomlijning van de Arbowetgeving kansen biedt om een lastenvermindering te realiseren;
- blijvende prioriteit te geven aan het terugbrengen van de lasten als gevolg van REACH en indien mogelijk de risicobenadering te hanteren

¹ Kamerstuk 21 501-08, nr. 548.

² Kamerstuk 21 501-08, nr. 559.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

zodat ook eenvoudiger met stoffen gewerkt kan worden die relatief ongevaarlijk zijn.

Deze zaken komen overeen met lopende acties. In de bijlage bij deze brief treft u per actiepunt actuele informatie over de voortgang aan.

Agendering en voorstellen in Europees verband

Nederland vraagt reeds een aantal jaren in de EU aandacht voor de kosten die REACH met zich meebrengt voor MKB-bedrijven. De Europese Commissie heeft deze problematiek in de *review* van 2013 ook gesignaleerd.⁴ Voor bedrijven die stoffen of mengsels op de markt brengen voor relatief kleine markten kunnen de registratiekosten een belemmering vormen om op de markt te blijven. Voor deze bedrijven kunnen de gevolgen vergaand zijn. Op macroniveau zijn andere kostenposten (zoals het werken met veiligheidsinformatiebladen) echter groter dan de registratiekosten.

Nederland werkt actief mee aan initiatieven van de Europese Commissie en het Europees Chemicaliën Agentschap (ECHA) om kosten te verlagen, zoals:

- Implementatiewetgeving van de Europese Commissie over regels voor eerlijke en transparante kostenverdeling bij gezamenlijke registratie.
- Vereenvoudiging van de procedure voor de zogenaamde autorisatie van stoffen (toestemming een gevaarlijke stof te mogen blijven gebruiken). Dit zal met name voor stoffen die in een laag volume worden gebruikt een kostenverlaging opleveren.⁵

Verder agendeert Nederland vanaf 2013 het spanningsveld dat kan ontstaan tussen enerzijds het bevorderen van recycling en anderzijds het minimaliseren of uitfasen van zeer zorgwekkende stoffen als deze stoffen voorkomen in gerecycleerd materiaal. Nederland bepleit hierin een evenwichtige Europese beleidslijn waarin recycling mogelijk is als er geen risico's zijn, bijvoorbeeld bij hergebruik van broomhoudend polystyreen («piepschuim») uit de bouw als isolatiemateriaal. Ook op andere deelonderwerpen (zie hieronder) zal Nederland actief blijven optreden.

Digitalisering en stroomlijning met Arbowetgeving

Op het gebied van digitalisering zijn er diverse initiatieven. Op EU-niveau is er een samenwerkingsverband tussen het ECHA, brancheorganisaties en lidstaten, waarin instrumenten worden ontwikkeld om digitale uitwisseling van veiligheidsinformatiebladen te vereenvoudigen. De Inspectie SZW is hier actief bij betrokken. Op nationaal niveau heeft bijvoorbeeld de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF) met succes een digitaal systeem voor verspreiding van veiligheidsinformatiebladen geïntroduceerd. VNO-NCW zal bredere toepassing van dergelijke systemen verkennen.

Bij het werken met chemische stoffen zijn vaak twee wettelijke kaders van toepassing: REACH en de Arbowetgeving. Deze vullen elkaar goed aan, maar bij een aantal MKB-bedrijven bestaan onduidelijkheden over de onderlinge relatie. De Europese Commissie heeft dit ook onderkend. Daarom dragen de Ministeries van SZW en IenM, in overleg met sociale partners, nationaal en in de EU actief bij aan het beter op elkaar afstemmen van REACH en de Arbowetgeving door verduidelijking van de regels en betere handleidingen voor bedrijven.

Daarnaast is binnen de bestaande Arbowetgeving een ontwikkeling gaande die tot aanmerkelijke kostenbesparing kan leiden, namelijk het concept van de «veilige werkwijze». In dit concept worden arbomaatre-

⁴ Zie bijvoorbeeld Kamerstuk 21 501-08, nr. 484. Brief van 16 oktober 2013 van de Staatssecretaris van IenM over aanpak kosten van REACH.

⁵ Kamerstuk 22 112, nr. 1962.

gelen voor gevaarlijke stoffen op brancheniveau geformuleerd in plaats van per bedrijf. Een aantal branches (bijvoorbeeld de garagebranche en de oppervlaktebehandeling van metalen) heeft hierover overleg gevoerd met de Inspectie SZW. De Inspectie SZW werkt aan richtlijnen voor alle branches die een vergelijkbaar traject willen starten.

Risicobenadering

REACH gaat reeds in hoge mate uit van een risicobenadering, het derde punt uit de motie Remco Dijkstra *c.s.* Zo zijn de registratievereisten gedifferentieerd naar volumes en gevaarseigenschappen. Daarnaast maken de REACH-registratiebepalingen het mogelijk om gevaarlijke stoffen te blijven gebruiken indien het risico wordt beheerst door risicobeheersmaatregelen.

Op enkele punten pleit Nederland voor het verder versterken van de risicobenadering, zoals het omgaan met schadelijke stoffen in gerecycled materiaal en de communicatieverplichtingen over stoffen die in voorwerpen zijn verwerkt.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld